

[Socialministeren]

på et plejehjem, selv om de er færdigbehandlede. Og de ældre, der ligger og venter på hospitalerne, er jo typisk, kan man sige, de ældre, der tilhører gruppen af særlig plejekrævende ældre.

Jeg vil da også sige, at det, der nok ligger regeringen allermost på sinde, er at gøre en forstærket indsats for de dårligst stillede ældre. Men selvfølgelig skal vi også huske på at sikre det brede udbud af valgmuligheder, der er nødvendigt for den gruppe af ældre, der fortsat kan klare sig selv.

Hvis vi ser på de elementer, der er nødvendige for at sikre en stabil og tryk alderdom, så er boligen måske det vigtigste element for at sikre sådan en alderdom, og boligen har da også altid været et meget centralt element i ældredebatten. I slutningen af 1970'erne og begyndelsen af 1980'erne havde vi en meget oplyst debat om plejehjem, hvor plejehjemmene var meget kritiseret. Man kan sige, at det, der var situationen på det tidspunkt, var, at man groft sagt havde to valgmuligheder: enten var man frisk og selvhjulpne og boede hjemme, eller også havde man problemer med at klare sig, og så havnede man meget hurtigt og – også for hurtigt – på et plejehjem, fordi man ikke dengang havde de samme muligheder for at få hjælp og støtte i hjemmet.

Det førte til, at Ældrekommissionen blev nedsat, og den kom med sin rapport i begyndelsen af 1980'erne. Og de ideer, der blev lagt frem i Ældrekommissionen, førte jo så igen til, at Folketinget i 1987 vedtog ældrepakken, hvoraf ældreboligloven var en vigtig del.

Ældreboligloven giver mulighed for, at kommunerne i højere grad kan bygge selvstændige boliger til ældre, boliger, der i særlig grad tager hensyn til de behov, ældre og handicappede har, så de kan blive boende længere i eget hjem med mere eller mindre pleje, som de nu har brug for. Ældreboligloven har betydet store forbedringer for mange ældre. Der er bygget ca. 13.000 ældreboliger siden 1987.

Men det er jo stadig væk sådan, at mange ældre bor dårligt. Hvis vi ser på den dårligste boligmasse uden de mest elementære fornødenheder som centralvarme, varmt vand, elevator, ja, sågar nogle steder uden toilet, så er der i alt overvejende grad eller i hvert fald forholdsmæssigt en meget høj andel af ældre i denne meget dårlige boligmasse. Det betyder,

at vi har ældre, der simpelt hen på grund af de fysiske rammer ikke kan komme ud af deres lejlighed, og det tror jeg at vi alle sammen kan være enige om at betragte som uacceptabelt.

Derfor er der brug for, at der bliver bygget flere ældreboliger, og der er nu ved ændring af ældreboligloven taget initiativ til at give kommunerne mulighed for at bygge flere ældreboliger. Der er jo sket det, at det støttede byggeri er blevet decentraliseret fra januar 1994, sådan at kommunerne ikke længere er bundet af kvoter, men i højere grad kan bygge det antal ældreboliger, der er brug for ud fra lokale vurderinger. Det er også blevet billigere at bygge ældreboliger. Ligeledes fra januar 1994 bliver kommunernes grundkapital, dvs. deres andel af anskaffelsessummen, sat ned fra 13 pct. til 7 pct., og det betyder, at det bliver mærkbart billigere, hvad flere kommuner også allerede har hæftet sig ved.

Det bliver også nemmere i det almennyttige boligbyggeri at tilbygge elevatorer til boligerne, og det bliver muligt nu at lave det, man kalder ældrekollektiver eller populært oldekoller, fordi det også bliver muligt fra januar 1994 at få en individuel boligstøtte, når flere ældre flytter sammen i et hus eller en lejlighed, og disse initiativer tilsammen tror og håber jeg på vil betyde flere gode boliger til ældre.

Et andet vigtigt element i ældrepolitikken og for de ældre, der bor hjemme, er selvfølgelig hjemmehjælpen; man kan sige, at det er en meget central del af det offentliges tilbud om hjælp til ældre. Hjemmehjælpen bliver jo givet efter behov og som personlig og praktisk bistand i hjemmet, og udviklingen går i retning af, at flere får hjemmehjælp. Der er nu 183.000 husstande, der får hjemmehjælp, og det er en stigning på over 4 pct. i forhold til 1990.

Døgnplejen er et andet element af hjælpen i hjemmet. 240 kommuner, dvs. 87 pct. af kommunerne, har en døgnplejeservice, der betyder, at man kan tilkalde hjælp på alle tider af døgnet, og er et vigtigt element til sikring af, at man kan blive boende i sit eget hjem.

Alligevel må vi jo konstatere, at der er kritiske røster over hjemmehjælpen og mangelen på hjemmehjælp, og det er en af grundene til, at regeringen har taget initiativ til, at kommunerne nu får flere ressourcer til personale på ældreområdet. Der er vedtaget en pulje på 400 mio. kr. i 1994, der betyder, at kommunerne